

Vydává ministerstvo financí České republiky ve spolupráci s Českou národní bankou ve vydavatelství *Economia, a. s., Praha*

© ministerstvo financí ČR

Adresa redakce: Vínohradská 49,
120 74 Praha 2

Telefon: 253 018 nebo 2110, linka 361
Fax: 253 728

Vedoucí redaktor: Ing. Ivan Kočárník, CSc.

Publishers: Ministry of Finance of the Czech Republic in Cooperation with Czech National Bank in Publishing House *Economia, Prague*

© Ministry of Finance of the Czech Republic

Editor's Office: Vínohradská 49,
120 74 Prague 2, CSFR

Editor in Chief: Ivan Kočárník

OBSAH

Aleš BULÍŘ: Peníze, nebo úvěry?	49
Robert HOLMAN: Reálný devizový kurs, diferencované zboží a neobchodní zboží	58
Harvey E. BINES: Modelování investičních fondů: poučení z amerických zkušeností	65
Jitka PEKOVÁ: Reforma místních rozpočtů	85
Jan ZEMAN: Některé ekonomické nástroje ekologizace v ČSFR	92

Uprostřed čísla:

R. A. MUSGRAVE—P. B. MUSGRAVEOVÁ:
Veřejné finance v teorii a praxi (5. část):
ss. 105—132

Všechny bibliografické údaje včetně údajů o autorských právech jsou uvedeny u prvního pokračování v č. 9/92 tohoto časopisu.

Publikováno po dohodě s vydavatelstvím McGraw-Hill, Inc.

CONTENTS

Aleš BULÍŘ: Money or Credit?	49
Robert HOLMAN: Real Exchange Rate, Product Differentiation, and Non-Traded Goods	58
Harvey E. BINES: Investment Fund Modeling: Lessons from the American Experience	65
Jitka PEKOVÁ: Local Budget Reform	85
Jan ZEMAN: Some Economic Tools for Ecological Purpose in ČSFR	92

In the middle of this issue:

R. A. MUSGRAVE—P. B. MUSGRAVE: **Public Finance in Theory and Practice** (Part V):
pp. 105—132

You can find all bibliographical data including **particulars on copyright** in part I of this series in No 9/92 of this journal.

Published by arrangement with McGraw-Hill, Inc.

Prosíme čtenáře, aby omluvili chybné zařazení textu překladu další části učebnice Musgraveových „Veřejné finance v teorii a praxi“ v čís. 1/93 tohoto časopisu. V čís. 2/93 tuto chybu napravujeme, přičemž opakování všech 16 chybné zařazených stran není na úkor normálního rozsahu čísla — čís. 2/93 má rozsah 80 stran místo běžných 64 stran.

Tiskárna

Redakční rada: dr. Ivan Angelis, ing. Aleš Bulíř, MSc., CSc., ing. Petr Dvořák, ing. Miroslav Hrnčíř, DrSc., doc. ing. Kamil Janáček, CSc., ing. Miroslav Kerouš, ing. Ivan Kočárník, CSc., ing. Václav Kupka, CSc., ing. Tomáš Ježek, CSc., ing. Jiří Pospíšil, Vladimír Rudlovčák, CSc., ing. Pavel Štěpánek, CSc., prof. Jan Švejnar, ing. Jan Vít, prof. ing. Karol Vlachynský, CSc.

Reforma místních rozpočtů

Jitka PEKOVÁ*

Stále silící tendence k posílení územní samosprávy nelze spojovat jenom se zvýšením pravomoci a odpovědnosti orgánů územní samosprávy za zabezpečování potřeb veřejné ekonomiky pro obyvatelstvo v dané oblasti, popř. regionu, které by respektovalo místní preference a zájmy. Posilování role územní samosprávy musí být spojeno i s přehodnocením systému financování měst a obcí a se zvyšováním finanční soběstačnosti měst a obcí.

Této problematice je věnována pozornost v souvislosti s připravenou reformou postavení a uspořádání místních rozpočtů v našem rozpočtovém systému i na stránkách tohoto časopisu (viz např. č. 9, 10/92).

Připravovaná reforma postavení a uspořádání místních rozpočtů a systému financování potřeb měst a obcí je založena na zvýšení podílu vlastních příjmů místních rozpočtů a omezení rozsahu dotací poskytovaných do rozpočtu měst a obcí z republikového rozpočtu.

V posledních měsících se u nás věnuje pozornost přípravě nové daňové soustavy, která má vejít v platnost k 1. 1. 1993. Byly schváleny nové daňové zákony, některé z nich budou novelizovány. Byl schválen zákon o správě daní a poplatků, podle něhož těžiště správy daní a poplatků bude na finančních úřadech, které zajistí i správu a výběr místních daní, jejichž daňový výnos by měl plynout do rozpočtů měst a obcí. Do popředí pozornosti tudíž vystupuje daňové určení po 1. 1. 1993, a to právě v souvislosti s posilováním vlastních příjmů měst a obcí.

Zvýšení vlastní příjmové základny místních rozpočtů je spojeno:

- s takovou změnou daňového určení v soustavě daní platné od 1. 1. 1993, aby se místní daně staly významnějším zdrojem příjmů místních rozpočtů,
- se zvážením vhodnosti využití podílu na státních daních, resp. výběru okruhu vhodných daní pro využití tohoto systému, zejména s přihlédnutím ke stabilitě daňového výnosu;
- s přehodnocením systému užitelských poplatků za veřejné služby pro obyvatelstvo, resp. v některých případech i pro firmy, a jejich konstrukce, při preferenci poplatků ve výši pokrývající ekonomicky nutné náklady (včetně odpisů) veřejných služeb.

V tomto příspěvku bude věnována pozornost daňovým příjmům měst a obcí a problematice daňového určení, které jsou aktuální právě v souvislosti s přípravou rozpočtu na rok 1993 a rozpočtových pravidel v podmínkách platnosti nové daňové soustavy. Vycházíme přitom ze stavu v přípravách na začátku listopadu 1992.

* Doc. ing. Jitka Peková, CSc., pracovnice katedry veřejných financí VŠE Praha
Příspěvek redakce obdržela 20. 11. 1992.

Daňové příjmy rozpočtů měst a obcí

V uplynulých desetiletích se projevovala v hospodaření měst a obcí u nás značná disproporce mezi tím, co měly města a obce zabezpečovat pro obyvatelstvo v rámci tzv. společenské spotřeby, a vlastními finančními zdroji, ze kterých tyto potřeby zčásti financovaly.

V minulosti byl rozsah veřejné spotřeby pro obyvatelstvo dosti široký, zejména v podobě bezplatného poskytování takových veřejných statků obyvatelstvu, jako jsou služby ve školství a zdravotnictví zabezpečované městy a obcemi (tj. v minulosti národními výbory různých stupňů) při výrazném paternalistickém pojetí státu ve veřejné spotřebě. Uvedeným tendencím se přizpůsobovala i struktura příjmů rozpočtů měst a obcí u nás.

Paternalistická úloha státu ve veřejné spotřebě byla kombinována přenesením odpovědnosti za zajišťování převážně většiny potřeb ve zdravotnictví, školství, kultuře, v menší míře i sociální péči na města a obce.

Současně podstatná část příjmů z daňových (resp. odvodových) výnosů — ať už z přímých, či nepřímých daní — plynula dle daňového určení v rozpočtových pravidlech do ústředních rozpočtů. I když zejména v posledních dvaceti letech sílily tendence ke zvýšení vlastní příjmové základny rozpočtů měst a obcí, byla tato základna malá. Vlastní příjmy měst a obcí, resp. národních výborů všech stupňů, netvořily více než 30 % z celkových příjmů, přičemž mezi jednotlivými stupni národních výborů existovaly rozdíly.

Lze tudíž říci, že paternalistické pojetí státu se projevovalo ve značné centralizaci daňového výnosu do ústředních rozpočtů, ve vysoké míře usměrňování a kontroly rozpočtových prostředků měst a obcí a v konečném důsledku v nepatrné míře samostatnosti a odpovědnosti měst a obcí nejen za rozvoj a kvalitu veřejné spotřeby na jimi spravovaném území, ale i za její hospodárné financování.

Vlastní daňové příjmy rozpočtů měst a obcí

Rozsah vlastních příjmů rozpočtů měst a obcí v České republice nebyl v minulosti nijak výrazný. Podíváme-li se na vývoj v posledních letech, došlo k určitému nárůstu těchto zdrojů, i když s určitými výkyvy.

Rozhodující část příjmů zaujímaly peněžní transfery z republikového rozpočtu, především neinvestiční dotace, podstatně méně pak investiční účelové subvence. V letech 1975—1988 představovaly zhruba 52—62 % celkových příjmů.

K podstatné změně dochází v období transformace, kdy v naší rozpočtové praxi v roce 1991 přecházíme od politiky peněžních transferů ke stanovení podílů na výnosech vybraných daní. Pro rozpočty měst a obcí byl stanoven podíl na daních, resp. odvodech, kde daňová základna byla odvozována od mezd a platů.

V průběhu roku 1991 v souvislosti s těžko předvídatelnými dopady transformačního procesu se právě daňová základna, odvozovaná z mezd a platů, ukázala jako velmi nestabilní a daňový výnos nebyl plněn. Neplnění podílu na daňovém výnosu pro rozpočty měst a obcí mělo za následek přechod opět na dotační podobu rozpočtových vztahů ke státnímu rozpočtu České republiky.

V posledních letech — a to nejen v souvislosti s transformačním procesem, ale zejména s ohledem na vývoj názorů na postavení územní samosprávy — se mění i pohled na strukturu finančních prostředků měst a obcí.

Posilování územní samosprávy je ve vyspělých zemích v posledních desetiletích obecný jev. Chceme-li posilovat odpovědnost a pravomoc orgánů územní samosprávy v zabezpečování potřeb regionů, zejména v oblasti veřejné potřeby,

musíme tyto orgány vybavit i určitým stupněm odpovědnosti za zabezpečení vlastní příjmové základny jejich rozpočtů a zároveň pravomocí bez výraznějších zásahů státu do procesu nakládání s těmito finančními prostředky. Proto také jedním z cílů daňových reforem ve vyspělých zemích je zvýšit význam vlastní příjmové základny rozpočtů měst a obcí.

V posledních letech je ve vyspělých zemích za optimální zhruba považována 50%ní soběstačnost rozpočtů měst a obcí. Předpokladem dosažení takovéto soběstačnosti rozpočtů měst a obcí v ČR jsou ovšem změny v daňovém určení, tzn. výrazné uplatnění decentralizačních tendencí v rozpočtové praxi — vedle využívání poplatků za služby (smíšené kolektivní statky) — většinou konstruované v ekonomicky nutné výši.

Daňové určení souvisí s rozvržením daňového výnosu jednotlivých daní využívaných v daňové soustavě mezi jednotlivé veřejné rozpočty v rámci rozpočtové soustavy.

Ve vyspělých zemích se v podstatě při konkretizaci daňového určení vychází z principů buď vertikálního, nebo horizontálního fiskálního federalismu.

Význam daňových příjmů a jejich podíl v celkových příjmech rozpočtů měst a obcí ovlivňuje charakter těchto příjmů, jejich stabilita v delším časovém období, ale i velikost a rozložení daňové základny v územním průřezu, stejně jako konstrukce daňových sazeb u daní, které přímo plynou do municipálních rozpočtů. Orgány měst a obcí mohou daňovou výnosnost ovlivňovat v různé míře. To pak ovlivňuje i míru přerozdělování finančních prostředků.

Do určité míry daňový výnos místních daní ovlivňuje i větší či menší možnost — či naopak nemožnost — orgánů měst a obcí stanovovat daňovou základnu a daňové sazby.

U nás se v minulosti využíval v podstatě vertikální model fiskálního federalismu s výraznou centralizací daňového určení do ústředních rozpočtů, tzn. ve federálním, později stále intenzivněji v republikovém státním rozpočtu. Tomu také odpovídalo daňové určení pro rozpočty měst a obcí (resp. dříve národní výbory) a význam daňových příjmů v rozpočtech měst a obcí.

Ve většině vyspělých zemích v rámci daňových reforem jde o přehodnocení daňového určení ve prospěch měst a obcí s cílem zvýšit soběstačnost jejich rozpočtů.

Z hlediska příjmové stránky hospodaření měst a obcí se věnuje pozornost jak změně daňového určení, tak zvýšení úlohy uživatelských poplatků.

V oblasti daňového určení se ukazuje, že pokud neplynou do rozpočtů měst a obcí alespoň zčásti důchodové daně, nezvýší se podstatně podíl daňových příjmů na celkových příjmech rozpočtů měst a obcí, a tím ani soběstačnost měst a obcí.

Podívejme se podrobněji na daňové určení pro rozpočty měst a obcí u nás. Nejvýnosnější daně plynou do ústředních rozpočtů (byly centralizovány), což nevytvářelo dostatečný prostor pro dostatečnou vlastní příjmovou základnu rozpočtů měst a obcí a pro zvýšení jejich soběstačnosti.

V minulosti stabilním, nicméně z hlediska daňového výnosu málo významným příjmem rozpočtů měst a obcí byly majetkové daně od obyvatelstva — domovní daň a daň z pozemků od občanů.

Daňový výnos domovní daně se pohyboval v průměru za ČR kolem 0,5 mld. Kčs ročně, což představovalo zhruba 1,5—2,5 % daňových příjmů rozpočtů měst a obcí. Vezmeme-li v úvahu, že domovní daní byly zdaňovány pouze obytné budovy v osobním a tzv. soukromém vlastnictví, a to nikoliv podle hodnoty tohoto nemovitého majetku (jak je obvyklé ve vyspělých zemích), ale podle zastavěné plochy s nízkými sazbami daně, resp. u nájemních domů podle výnosu z nájemného, domovní daň nemohla mít v rozpočtech měst a obcí větší váhu.

Kromě domovní daně plynula do rozpočtů měst a obcí daň z pozemků od občanů, resp. od samostatně hospodařících rolníků. Vzhledem k tomu, že v uplynulých letech se jednalo o méně než 1 % hospodařících na půdě, ani výnos této daně nemohl vlastní příjmovou základnu rozpočtů měst a obcí významněji ovlivnit.

Za daňové příjmy musíme považovat i některé místní poplatky, které de facto daňový charakter mají. V našich podmínkách se jedná např. o poplatek ze psů, poplatek za užívání veřejného prostranství, dislokační poplatek, poplatky z ubytovací kapacity, z reklamního zařízení, ze vstupného, z prodeje alkoholických nápojů a tabákových výrobků aj. Tyto poplatky mají charakter místních daní. Jejich daňový výnos v příjmech rozpočtů měst a obcí byl však v podstatě nepatrný. Jde tudíž o soustavu municipálních daní s malým výnosem.

Daňové určení a daňový výnos v následujících letech

Tendence v pojetí daňového určení ve vyspělých zemích a určité zkušenosti u nás by měly být při zvažování daňového určení v ČR v souvislosti se zavedením nové daňové soustavy brány v úvahu.

Ačkoliv rozpočtová pravidla nejsou ještě schválena, a tím ani daňové určení, lze předpokládat, že daňovým příjmem rozpočtů měst a obcí by měla být nová, univerzální daň z nemovitostí, která sloučí dosavadní domovní daň a zemědělskou daň z pozemků.

Významnou změnou ve zdanění nemovitého majetku bude rozšíření předmětu zdanění, a tím i okruhu poplatníků daně.¹ Tím se v podstatě zvýší daňová základna této daně a také její daňový výnos pro rozpočty měst a obcí. I když daňový výnos má plynout do rozpočtu města či obce, kde se nemovitost nachází, lze v současné době velmi obtížně odhadnout její budoucí daňový výnos, neboť chybí přesná evidence nemovitostí.

Daň z nemovitostí, byť zatím není základna daně založená na hodnotě nemovitostí (tj. půdy a staveb), by měla významně posílit vlastní příjmovou základnu rozpočtů měst a obcí. Její výnos však budou ovlivňovat nejen sazby daně, resp. průměrná cena zemědělské půdy v jednotlivých katastrálních územích a daňová základna, ale v případě jednotlivých měst a obcí i rozložení majetku. To znamená, že mohou existovat i významné rozdíly v daňovém výnosu z daně z nemovitostí mezi městy a obcemi.

V praxi tudíž může docházet k výrazným rozdílům v daňové základně, v použitých daňových sazbách, a tím i v daňovém výnosu podle charakteru předmětu daně v konkrétním případě měst a obcí. Takové rozdíly bude nutné vyrovnávat jinými způsoby (např. transfery), zejména za předpokladu, že nejvýnosnější daně, tj. daň z přidané hodnoty a důchodové daně, resp. jejich části by plynuly do ústředního rozpočtu.

Odhady daňového výnosu daně z nemovitostí se různí, a to od 2,4 mld. Kčs až 4,9 mld. Kčs za ČR. Vyjdeme-li z odhadu 3,6 mld. Kčs (*tabulka č. 1*), pak i v takovém případě by budoucí daň z nemovitostí představovala výraznější podíl ve vlastních příjmech rozpočtů měst a obcí, a to v průměru 11,3 % z vlastních příjmů municipálních rozpočtů (resp. 16,9 % z jejich daňových příjmů) a 5,6 % z celkových příjmů municipálních rozpočtů. To znamená proti minulým letům nesrovnatelně vyšší daňový výnos.

¹ Podrobněji viz zákon ČNR č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí.

I přesto, že skutečný výnos daně z nemovitosti bude pravděpodobně celkově v ČR vyšší, při rozdílném výnosu této daně v územním průřezu nezajistí daň z nemovitostí podstatné zvýšení soběstačnosti rozpočtů měst a obcí za Českou republiku jako celek. Bude tudíž nezbytné využít nejen některé naše zkušenosti z minulých let, ale i zkušenosti řady vyspělých zemí a zařadit do příjmů municipálních rozpočtů i důchodové daně.

Na daňový výnos daně z nemovitostí u jednotlivých měst a obcí bude mít vliv do určité míry „historické“ — a na územní samosprávě v současnosti nezávislé — rozložení daňové základny, jako např.

1. u základny daně ze staveb:

- nerovnoměrné rozložení daňové základny v městech a obcích, jež souvisí s charakterem staveb na daném území; ovlivňuje použití různých sazeb daně, a tím i daňový výnos (vedle míry osvobození od daně); jsou města a obce spíše obytného rázu a města s výrazným podílem staveb pro podnikání (viz stále ještě výrazná dojíždka za zaměstnáním);
- obce či města, na jejichž teritoriu se rozkládají chatové kolonie, resp. převa- ha domů pro rekreační účely;
- rozsah staveb osvobozených od daně;²

2. u základny daně z pozemků:

- rozloha pozemků zemědělských, lesních, vodních a ostatních ploch s různou sazbou daně, a tím i daňovým výnosem;
- jen do určité míry ovlivnitelná bonita zemědělské půdy (tj. vklady do půdy) ze strany poplatníka daně, ale neovlivnitelné klimatické podmínky, které se odrazí v zařazení zemědělských pozemků do různých katastrálních úze- mí s různou cenou za 1 m², což ovlivní základ daně a daňový výnos (tj. ce- nou více méně subjektivně stanovenou MZV, podobně i hospodářských le- sů), který orgány měst a obcí stěží ovlivní;
- podíl rozlohy nezemědělské půdy a ostatních ploch s různými sazbami da- ně, a tudíž s různým daňovým výnosem;
- rozsah pozemků osvobozených od daně, resp. těch, které nejsou předmětem daně², např. v národních parcích apod.

V dlouhodobějším časovém horizontu tudíž budou moci orgány měst a obcí ovlivňovat budoucí výnos daně z nemovitostí pouze částečně, zejména při omeze- né rozloze pozemků a neexistenci daňové pravomoci měst a obcí ve stanovení sa- zeb daní, resp. ceny za 1 m² (což v našich podmínkách souvisí mj. s problémem umožnění či nemožnění daňové konkurence mezi městy a obcemi).

Z důvodu zvýšení soběstačnosti municipálních rozpočtů se proto v prvním prac- ovním návrhu rozpočtu územních orgánů na r. 1993 v České republice počítá s tím, že výnos daně z příjmů fyzických osob poplyne do rozpočtů měst a obcí (viz *tabulka č. 1, 2*).

Názory na využití daně z příjmů fyzických osob pro rozpočty měst a obcí jsou však různé, a to od využití pouze daně z příjmů fyzických osob ze závislé práce a pronájmu vybírané zálohově podle místa zaměstnání poplatníků daně, až po ce- lou daň z příjmů fyzických osob vybíraných podle místa bydliště či sídla firmy poplatníka daně.

Řešení souvisí s problémem nerovnoměrné demografické struktury měst a ob- cí, vysoké dojíždky za zaměstnáním u nás, a tím nerovnoměrně rozložené daňo- vé základny, a to jak v případě výběru daně ze závislé práce podle místa zaměst- nání, tak v případě výběru daně podle místa trvalého bydliště.

² Podrobněji zákon ČNR č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti.

Tabulka č. 1 Návrh rozpočtu územních orgánů na rok 1993

v mld. Kčs

	okresy celkem	okresní úřady	města a obce
daň z příjmů fyzických osob	17 700,0	3 901,3	13 798,7
daň z nemovitostí	3 599,2		3 599,2
příjmy z činnosti RO a odvody PO	4 891,9	297,7	4 594,2
správní poplatky	1 600,0	293,3	1 306,7
místní poplatky	1 500,0		1 500,0
ostatní doplňkové a nahodilé příjmy	2 682,0		2 682,0
<i>vlastní příjmy celkem</i>	31 973,1	4 492,3	27 480,8
dotace ze státního rozpočtu celkem	31 795,4	11 838,1	19 957,3
z toho:			
— účelová dotace na výkon státní správy	1 626,0	0,0	1 626,0
— účelová dotace na sociální dávky	3 226,0	526,4	2 699,6
— účelové vyrovnávací dotace na			
— školství	3 832,9	0,0	3 832,9
— zdravotnictví	742,9	493,6	249,3
— sociální zabezpečení	1 504,9	859,8	645,1
— neúčelová vyrovnávací dotace	11 176,9	4 146,2	7 030,7
— dotace na komplexní bytovou výstavbu	8 700,0	5 592,8	3 107,2
— dotace na domy s pečovatelskou službou	985,8	219,3	766,5
<i>příjmy celkem</i>	63 768,5	16 330,4	47 438,1
<i>výdaje celkem</i>	63 768,5	16 330,4	47 438,1
procento soběstačnosti	50,14	27,51	57,93

pramen: materiály MF ČR

Tabulka č. 2 Orientační propočet příjmů místních rozpočtů na rok 1993

v mld. Kčs

příjmy celkem		50,2
<i>vlastní příjmy</i>		25,7
— daň z nemovitostí	4,9	
— příjmy od rozpočtových a příspěvkových organizací	3,8	
— místní a správní poplatky	2,0	
— výnos daně z příjmu fyzických osob	15,0	
<i>dotace</i>		24,5
— úhrada výdajů na výkon státní správy	2,0	
— úhrada výdajů na sociální dávky	2,2	
— účelová vyrovnávací dotace	11,9	
zdravotnictví	1,9	
školství	6,8	
sociální péče	3,2	
— neúčelová vyrovnávací dotace	9,6	

pramen: Finance a úvěr, 1992, č. 10.

Z hlediska daňové zásady spravedlnosti a rovnosti se jeví jako spravedlivější výběr podle místa bydliště, resp. sídla firmy (živnosti) poplatníka daně. Spoléhá na zvýšenou aktivitu měst a obcí při vytváření pracovních příležitostí, a tím zís-

kání výnosu daně vybírané podle místa zaměstnání je zejména v těchto transformačních letech iluzorní; lze však s tím počítat v delším časovém horizontu. Navíc prospěch z municipálních daní by mělo mít obyvatelstvo municipality.

S ohledem na už zmíněné problémy s nerovnoměrnou demografickou strukturou, vysokou dojížděnkou do zaměstnání, nerovnoměrně rozloženým ekonomickým potenciálem, který ovlivňuje zaměstnanost v regionu, resp. dojížděnkou za zaměstnáním (pomineme-li problémy transformačního procesu spojené s odstátněním, budoucími bankroty podniků atd.), je racionální uvažovat i o možném podílu na výnosu daně z příjmů fyzických osob i při využití transferů, které by velké rozdíly v daňovém výnosu této daně v územním průřezu zmírnily.

Probíhající transformaci naší ekonomiky, vývoj zaměstnanosti, podnikání občanů, vývoj průměrného příjmu, a tudíž základny zdanění je obtížné přesně odhadnout. Koneckonců i odhady ministerstva financí České republiky se různí.

Vyjdeme-li z odhadu 17,7 mld. Kčs (tabulka č. 2), pak výnos daně z příjmů fyzických osob by v průměru za Českou republiku už dost podstatně ovlivnil vlastní příjmy municipálních rozpočtů, a tím i soběstačnost měst a obcí. Uvažovaný odhad výnosu daně z příjmů fyzických osob by představoval 55,4 % z vlastních příjmů municipálních rozpočtů (resp. 83,1 % z daňových příjmů), tj. 27,8 % z celkových příjmů municipálních rozpočtů v průměru za ČR.

Rozdíly v daňovém výnosu této daně v územním průřezu bude nutné do určité míry vyrovnávat transfery z ústředních rozpočtů. Zároveň bude účelné zainteresovat orgány měst a obcí na vytváření podmínek (aniž by docházelo k výrazné daňové konkurenci) pro zvýšení ekonomické aktivity v jejich regionu, a tím pozitivně ovlivnit rozsah daňové základny. Je však třeba si uvědomit, že to bude proces dlouhodobý; tomu bude nutné přizpůsobit systém hospodaření měst a obcí v nejbližším období.

SUMMARY

Local Budget Reform

Prepared changes in local government finances are part of the local budget reform. However, all changes connected with this reform cannot be done immediately.

The rise in self-sufficiency of local budgets forms one of the reform goals. The important role in this increase will play the new tax assignment and the re-evaluation of the user charges for collective public goods within the tax system to be implemented from January 1993.

The author compares own local budget revenues under the old system with the one under the new system. She is concerned with the estimated revenue from "local taxes" under the new tax system, that is property tax and income tax of unincorporated sector and evaluates these results from the location aspect, too.